No. 2919 Zaterdag 29 Jan. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Het Gezinsleven.

Aan de strijd om de maatschappij uit haar voegen te lichten en onderstboven te smijten, gaat welhaast altijd een strijd op kleiner schaal gepaard — die om het gezinsleven te ontwrichten. Wat even vreemd kan lijken, maar tenslotte zeer logisch is. De maatschappij — althans de christelijke en ook nog vele andere, zij het niet die der horde — bestaat uit een groot aantal cellen, de gezinnen. Wie de gezinnen vernietigt, vernietigt automatisch elke samenleving, die op het gezin gebaseerd is.

Men kan dan ook slechts de logica der Russen bewonderen — hoe afschuwelijk hun doel ook was — toen zij de bijl aan de wortel van de boom wilden leggen en het gezin trachten te vernietigen. Wat — tussen haakjes — hun niet gelukt is, daar de natuur sterker is dan de leer, de vrouw sterker dan de man en de Russische vrouw er feestelijk voor bedankte hordevrouw te zijn, die slechts de plicht zou hebben kinderen te baren voor Vadertje staat, waarop zij geen enkel recht zou hebben, terwijl de ware vader van diezelfde kinderen haar — zelfs zonder dat zij gehoord werd — als een daghitje kon ontslaan. De positie van de Russische vrouw zoals de orthodoxe Russische communisten — mevrouw Lenin vooraan! — zich die dachten, was er ene, waarbij die van de soldatenvrouw van voorheen in onze Indische kampementen zeer benijdenswaardig was. Sedert heeft de Russische vrouw een goed deel van hare positie, welke zij in het oude, christelijke Rusland had, heroverd. Met het logische gevolg, dat het gezin er begint te herleven en de maatschappij, welke uit die gezinnen zal bestaan, onmogelijk de orthodoxe communistische van Lenin kan zijn. Wat dagelijks blijkt, daar de orthodoxe communisten, Lenin's getrouwen, letterlijk aan de lopende band gefusilleerd worden.

De rode, rosse en kleurloze lieden, die zich zoveel moeite geven om het gezin en het gezinsleven te slopen, mogen wij niet zonder meer verdenken van de bedoeling, dat zij eigenlijk op het slopen van de maatschappij mikken. Het zou ook niet juist zijn hun de eer aan te doen te veronderstellen, dat zij nog logisch genoeg kunnen denken — verward als zij zijn in marxistische dwaling en liberale onzin — om te beseffen, dat zij, het gezin slopend, tevens de maatschappij slopen.

Onlangs hebben zij in de Tweede Kamer der Staten-Generaal dan maar weer eens 'n attaque gedaan tegen 't gezin. Waarbij hijn lansen echter in spaanders wegstoven op de christelijke schilden, die katholieken en anti-revolutionnairen onmiddellijk tot een beschuttende haag rond het huewlijk en het gzin hieven.

Er werd onder meer beweerd, dat de regering uit eerbied voor hen, die echtscheiding geoorloofd achten, deze ook mogelijk — en altijd nog maar weer gemakkelijker — moet maken. Wat niet logisch lijkt. Want dan zou de regerine ook uit eerbied voor de gevoelens van mannen met zeer grote harten de veelwijverij moeten toelaten en met het oog op dames, die aan hetzelfde euvel leden, de veelmannerij. Zowel van het een en van het ander vindt men op dit ondermaanse wettelijke voorbeelden en hoewel Thibet met veelmannerij nog niet in de Volkenbond zetelt, kan dat nog best komen. Want te Genève heeft men niet de minste last van christelijke bevliegingen.

In Den Haag althans voorlopig nog wel. Men is er momenteel zelfs vastbesloten verdere aanranding van het huwelijk, van het gezinsleven en dus van de maatschappij met hand en tand tegen te gaan. De regering staat uiterst onvriendelijk tegenover het slimmigheidje, dat echtscheiding bij onderling goedvinden mogelijk maakt — hoewel de wet deze uitdrukkelijk verbiedt. Maar Goden eerloze wezens deinzen er niet voor terug een verklaring te tekenen, dat hij of zij echtbreuk gepleegd hebben — wat dan helemaal niet het geval is, maar wat zij niet behoeven te bewijzen! — en klaar is Kees. Het huwelijk kan worden ontbonden en degene, die aldus zichzelf bezoedeld heeft, kan naar een nieuwe liefhebber of liefhebster uitzien om weer voor korter of langer tijd te trouwen. De regering schijnt nu ernstig van plan te zijn deze wetsontduiking onmogelijk te willen maken, wat lang niet naar de smaak der rode, rosse en liberale heren is, die de echtscheidng juist nog weer willen vergemakkelijken.

„Onze wet eist nu eenmaal altijd nog, dat het huwelijk monogaam is en de onverbrekelijkheid als norm. Onze wet beschermt hier geen incidenteel goed, maar een eeuwenoude instelling van publieke orde, een van de allerkostbaarste vruchten der christelijke cultuur. Zij beschermt het gezinsleven, zeer in het bijzonder de vrouw en het kind, dat in alle landen, waar de echtscheiding tot volle bloei komt, een nomadenleven te leiden krijgt. Zij beschermt de beschaving, want elke aanval op het huwelijk is er een op onze cultuur, die naar de kelder gaat, als de gang naar het huwelijksaltaar zoiets wordt als de gang naar het maandpension!"

Aldus Jhr. De Geer in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoe voos de argumenten kunnen zijn van hen, die menen, dat men met de trouwring wel stuivertje-verwisselen spelen mag, leert ook weer de practijk van de echtscheiding wegens ongeneeslijke krankzinnigheid. Deze krankzinnigen toch genezen herhaaldelijk plotseling nadat de echtscheiding is uitgesproken! Wat óf buitengewoon pleit voor de medici onzer krankzinnigengestichten, óf wel even sterk tegen hen. Ongetwijfeld betekent het tot aan de dood geketend blijven aan een werkelijk ongeneeslijk krankzinnige een buitengewoon zwaar offer.

Het zelfde geldt voor het geketend blijven aan een echtbreker of echtbreekster, waarvan de katholiek slechts een gedeeltelijke scheiding — die van tafel en bed — kan verkrijgen, welke hem of haar nimmer het recht geeft een nieuw huwelijk aan te gaan. Maar dit wordt begrijpelijk voor hem, die beseffen kunnen, dat christen zijn betekent: het brengen van offers. In deze beide gevallen vooral ook voor de samenleving in haar geheel. Men neme het hek van de dam en zie waartoe men dan komt! Honderdvijftig echtscheidingen, die op één dag in de hoofdstad des lands werden uitgesproken, spreken toch wel een zeer duidelijke taal.

Zij, die het huwelijk slopen en via het huwelijk — bedoeld of onbedoeld — de maatschappij, zullen ongetwijfeld in hun eigen verwording omkomen. Wat een schrale troost is en zeker geen christelijke. Maar hun verwording storten zij over hun omgeving uit en tallozen kunnen er het slachtoffer van worden. Daarom hebben wij Christenen dezulken met man en macht te bestrijden!

HISTORIE EN PERSPECTIEF

F. Wahlen schrijft in de Maasbode.

Op de vroege avond van Maandag 20 November 1837 werd onverwachts de Gereonstrasse in Keulen, waar de aartsbisschop woonde, door twee bataljons infanterie afgezet. Inmiddels werd aan de hoofdkazerne een kist munitie afgegeven en de artillerie van granaatkartetsen voorzien, terwijl de manschap geconsigneerd bleef. Ook in de andere kazernes stonden de troepen op dit ongewone uur gereed om uit te rukken.

Nauwelijks hadden de vele torenklokken van Keulen zes geslagen, of „Oberregierungspraesident" von Bodelschwingh begaf zich met den eersten burgemeester der stad, Steinberger, regeringspresident Ruppenthal en regeringsraad Birk van het stadhuis naar het aartsbisschoppelijk paleis. Zij, de militaire en burgerlijke overheid van de Rijnstad, hadden uit Berlijn opdracht gekregen om van Mgr. Clemens August graaf von Droste-Vischering, die nog geen twee jaren op de aartsbisschoppelijke stoel van Keulen zat, een laatste maal te eisen, dat hij ófwel de (Pruisische) regeringsverordeningen betreffende de gemengde huwelijken zou erkennen en opvolgen, óf anders vrijwillig ontslag nemen. De aartsbisschop weigerde zowel het een als het ander en verklaarde tenslotte aan zijn bezoekers, alleen voor geweld te zullen wijken. Daarop was gerekend, en hij werd onmiddellijk onder arrest gesteld. Tien minuten over zeven reed uit de poort van het bisschoppelijk paleis een groot gesloten rijtuig, geëscorteerd door een detachement van 25 bereden onderofficieren. Keulens nieuwe aartsbisschop werd gevankelijk weggevoerd en naar de vesting Minden overgebracht.

Waarom wij heden, een eeuw later, nog de stille herdenking vieren van deze treurige Novemberavond? Omdat de herinnering aan de Keulse episode in de eeuwenoude Duitse kerkstrijd ons een gelegenheid geeft onszelven weer moed en hoop in te spreken, telkens wanneer wij schier zouden gaan wanhopen in de toekomst van de Katholieke Kerk in Duitsland. Want het was juist deze „Kölner Kirchenstreit", welke — zegt Mgr. J. de Jong in zijn Kerkgeschiedenis — „de grootste stoot gaf tot de emancipatie der katholieken van staatsoverheersing, en tot een machtig herleven van de godsdienstige geest". Dit geldt vooral voor het Rijnland en Westfalen.

Historische vergelijkingen en perspectieven kunnen beter dan welk ander hulpmiddel ook, die samenvattende begrippen helpen vormen, welke voor het goed verstaan van al dat betrekkelijke en het niet-permanente in onze omwentelingseeuw zo noodzakelijk zijn. Wanneer wij den „Kölner Kirchenstreit" eens bezien van het standpunt der huidige Duitse katholieken, vanuit de strijd tegen Kerk, Katholicisme en Christendom, zoals die daar thans zonder uitzicht op enige verbetering woedt, treffen ons merkwaardige punten van overeenkomst en verschil.

Wij zullen ons hier tot een enkel aspect bepalen: de positie van de Kerkelijke rechtsmacht tegenover de staatsoverheersing.

Wij hebben ook hier voortdurend de schendingen geregistreerd van het door den pauselijken staatssecretaris kard. Pacelli en den toenmaligen vice-kanselier Von Papen op 20 Juli 1933 ondertekende Rijksconcordaat met de H. Stoel. Dit verdrag scheen voor de katholieken niet ongunstig te zijn, omdat het de bestaande concordaten met de afzonderlijke Duitse landen bevestigde en aanvulde, en tevens handhaafde de andere door de katholieken in het Duitse rijk verkregen rechten, zoals vrije en openbare uitoefening van godsdienst, zelfstandig regelen van eigen aangelegeheden, vrij verkeer met de H. Stoel, ongehinderde publicatie van herderlijke brieven, handhaving van staatstoelagen aan geestelijken, behoud van katholieke school en theologische faculiteiten. Daartegenover stemde de H. Stoel toe, dat de Duitse geestelijken zich voortaan van alle medewerking met politieke partijen en alle partij-politieke actie zouden onthouden (art. 32), en aanvaardde de opheffing of beperking van vele katholieke verenigingen, tengevolge van de enigszins vage formulering van art. 31, waarbij verenigingen met zuiver religieuze, culturele en charitative doeleinden, als zij geheel onder kerkelijke ambtenaren waren gesteld, werden gehandhaafd. Alle andere zouden in algemene, door de staat geleide verenigingen kunnen worden ingelijfd, en slechts steun van de staat genieten, als zij zich buiten alle politieke werkzaamheden hielden. Tot welke van deze beide categorieën de verschillende verenigingen zouden moeten worden gerekend, zou t.z.t door afzonderlijke overeenkomsten tussen de staat en de Duitse bisschoppen worden geregeld. Ziedaar in grote trekken de practische inhoud van het Duitse Rijksconcordaat — dat van meet af aan herhaaldelijk werd geschonden. Op de geruststellende verklaringen van Hitler hadden de Duitse bisschoppen zekere maatregelen ingetrokken, die tegen het Nationaal-Socialisme gericht waren „solange und soweit er kultuurpolitische Auffassungen kundgibt, die mit der kath. Lehre nicht vereinbar sind". Intussen ging de centralisering van de Duitse staat stormenderhand voorwaarts. De opruiming van de resten van de oude Duitse bondstaat, de benoeming van rijksstadhouders als comissarissen van den kanselier, de opheffing der vakverenigingen en van de politieke partijen (Soc. D. P. 29 Juni 1933, Centrum en Beierse Volkspartij 4 en 5 Juli 1933) werden door de houding van de Kerk zeer vergemakkelijkt. En binnen een week na de ondertekening van het Rijksconcordaat werd reeds de zgn. sterilisatiewet afgekondigd (25 Juli 1933), die duidelijk in strijd was met de pauselijke enc. Casta Connubii en tot welker uitvoering de katholieken, volgens de verklaring hunner bisschoppen, niet direct en positief mochten meewerken. Tussen de Duitse staat en de bisschoppen kwam, ondanks herhaalde besprekingen, nooit enige overeenkomst inzake katholieke verenigingen tot stand. Zodoende heeft de N. S.-regering, eenzijdig en wederrechtelijk de voordelen van het Rijksconcordaat plukkend, alle katholieke vak- en standsorganisaties, die in Duitsland tot het jaar 1933 zo bloeiend waren, zonder meer ontbonden; bovendien heeft zij aan de werkzaamheid der jeugdbonden allerlei beperkingen gesteld en aan de katholieke pers, die tot 1933 eveneens grote invloed had, alle vrijheid ontnomen. In Beieren is in 1935 bovendien de strijd tegen de katholieke scholen begonnen, waartegen kard. Faulhaber herhaaldelijk, maar tevergeefs, heeft geprotesteerd. Katholieke kloosterzusters in gesubsidieerde gestichten (voor blinden, wezen, doofstommen) werden, óók in Munster en Keulen, door z.g. „Braune Schwestern" vervangen; de kath. clerus werd openlijk, en in de partij-organen systematisch, beschimpt en verdacht gemaakt, zijn preken gecontroleerd, bisschoppelijke zendbrieven in beslag genomen. Kath. leraars en onderwijzers moeten de Hitlerjugend propageren, mogen met hun leerlingen aan geen processies deelnemen moeten ál te vroegtijdige „Aufkläring" op school brengen. De nieuw-heidense ideeën van Rosenberg, die in Jan. 1934 als loon voor belangrijke partijdiensten door Hitler werd belast „met de contrôle over de culturele en wereldbeschouwende scholing en opvoeding van de N.S.-partij en alle gelijkgeschakelde bonden", werden, ondanks het met „deutscher Treu" ondertekende Rijksconcordaat, aan de katholieken opgedrongen.

Hoe was de toestand nu honderd jaar geleden, ten tijde van de „Kölner Kirchenstreit"?

Het „heilige Roomse rijk der Duitse natie" had zijn betekenis verloren in 1806, toen Frans II, die twee jaar tevoren de titel van keizer van Oostenrijk had aangenomen, de Duitse keizerskroon neerlegde. Een nabootsing van die Rijksidee werd van 1871 tot 1918 door den protestantsen koning van Pruisen geleid. Honderd jaar geleden waren de katholieken in de Duitse landen bijna overal onderdrukt, zowel door de protestantse, als door de, onder de invloed der „Aufklärung" staande, katholieke regeringen. Als een der gevolgen van de geest der Franse revolutie had de Kerk door de geweldige saecularisaties niet alleen de souvereiniteit over veel land en over millioenen gelovigen verloren, daarbij vele millioenen aan inkomen inboetend, maar ook de zeggenschap over talrijke universiteiten, kostbare bibliotheken en maatschappelijke instellingen was haar geheel of ten dele ontnomen. De kerkelijke organisatie in Duitsland was, honderd jaar geleden, nauwelijks weer uit haar diepst verval opgekomen. Door het z.g. Religionsedikt (1818) waren de concordaten met de verschillende Duitse staten in de geest der „organieke artikelen" van Napoleon beperkt. Met Pruisen, dat in de Oostenrijkse successie-oorlog verschillende overwegend kath. provincies had verkregen, bij de verdelingen van Polen, Silezië, West-Pruisen, Ermland en Posen en op het Congres van Wenen nog Westfalen en Rijnland, tezamen 2/5 van de bevolking, stonden de katholieken van 1837 onder een tyrannieke regeringsoverheersing, geleid zowel door een geest van nawerkend Jesefisme en verlicht despotisme, als door de begeerte om op de basis van het Protestantisme of van een „Christendom boven geloofsverdeeldheid" een soort van staatkundig-godsdienstige eenheid te scheppen. Waarbij „de katholieken in alles werden achtergesteld", zegt Mgr. De Jong. Wat erger was: sommige bisschoppen, niet zelden door Febronianisme en Aufklärungsideeën besmet (zo o.a. graaf von Spiegel, de voorganger van Mgr. Clemens August graaf von Droste-Vischering) gingen mee met de anti-katholieke staat. Mgr. von Spiegel had o.a. met de regering te Berlijn een geheime overeenkomst gesloten (waarbij ook zijn 2 suffraganen van Trier, Munster en Paderborn zich aansloten) om de pauselijke breve van Pius VIII „Litteris altero abhinc anno" (Maart 1830) in de zin der regeringsverklaring van 1825 te „interpretieren." Die „verklaring" behelsde o.a., dat de kinderen uit gemengde huwelijken in strijd met de kerkelijke voorschriften in de godsdienst van den vader moesten worden opgevoed en dat er vóór het huwelijk géén overeenkomst over de opvoeding der kinderen mocht gesloten worden. Deze aangelegenheid werd de oorzaak van de „Kölner Kirchenstreit". Toen de bisschop van Trier op 10 Nov. 1836 van zijn sterfbed aan Paus Gregorius liet weten, dat hij zijn instemming met de geheime overeenkomst had betuigd, maar die nu herriep, was de Paus van alles op de hoogte. Mgr. Clemens August van Keulen brak met de praktijk van zijn voorganger; hij werd in zijn woning opgelicht en binnen de vesting Minden gevangen gezet. Maar zijn gevangenschap werd de inzet van een grootse katholieke opleving! Het heden met het verleden te vergelijken blijft altijd een precaire zaak. Heden mogen wij echter gerust zeggen, dat het Katholicisme en de Katholieke Kerk in Duitsland sterker zijn dan een eeuw geleden. Sommige prachtfiguren onder de Duitse bisschoppen van heden — wij durven ze zelfs niet te noemen, omdat er zóvele zijn — en met hen de millioenen der katholieke bevolking, geven door hun trouw aan den Paus en aan het éénheidsbeginsel der Kerk, blijken té over, dat de Katholieke Kerk in Duitsland sedert 1837 vooral qualitatief is gegroeid.

Mocht de N.S.-regering eveneens, uit de vergelijking met het verleden, nog te elfder ure leren verstaan, dat de Katholieke Kerk ook in Duitsland op de Rots gebouwd is, die Petrus heeft.

JALOUZIE.

Een schone bloem verhief haar kelk
Betoverend en rein; —
Een pad kroop nader en besprong
Haar met haar wreed venijn.
„Waarom toch doet gij mij dat kwaad?"
Vroeg 't bloempje op droeve toon.
De pad sprak met een boze lach:
„Waarom ook zijt gij schoon?"

In 't menselijk leven komt eens een getijde
Dat, gunstig ter vaart, u leidt tot geluk;
Maar, zo gij 't verzuimt, dan — de reize des levens
Zal eindigen in ramspoed, op zandbank of klip.
Gebruik dan de stroom, als hij goed is ter vaart,
Of heen is uw kans op geluk.

(Shakespeare).

Rondom Juliaantje's Geboortedag

IN AFWACHTING VAN DE OOIEVAAR

De journalist Bon schrijft in de Kath. Illustratie, hoe de dagen waren in Den Haag rondom de geboorte van Prinses Juliana.

Is het niet prachtig merkwaardig, dat ooievaar eigenlijk betekent: een, die geluk brengt. Maar de sprookjesvogel, die prinses Juliana aan haar koninklijke moeder en aan het Nederlandse volk zou brengen, liet wat langer op zich wachten, dan men algemeen had gedacht. Wat voor vele journalisten betekende, dat ze tot weken aangroeiende dagen lang hebben rondgezworven in de omgeving van het paleis van het Noordeinde, op zoek naar nieuws, waarvan het geringste toch belangrijk was, omdat het belangstelling vond, en in afwachting van het grote blijde bericht. Nog onlangs herinnerde een collega mij eraan, dat hij ondertekende in die tijd meermalen had ontmoet op nachtelijke zwerftochten in het Noordeinde. Slapen deden we toen bij kleine porties. Telkens ten hoogste twee uur naar bed en dan weer er op uit om te zien of misschien ook in of om het paleis iets te bespeuren zou zijn, dat als aanwijzing kon worden beschouwd, dat nu toch wezenlijk de in het Malieveld opgestelde kanonnen spoedig in blijde daver zouden kunnen losbranden.

Het hotel „De Zalm" in de Molenstraat, die grenst aan de tuin van het paleis iets te bespeuren zou zijn, dat als nomen door buitensteedse collega's, die hetzelfde deden als de Haagse journalisten: een beetje slapen, slaperig zwerven en gebruik maken van iedere ontdekte kleinigheid om de onverzadigbare belangstelling der lezers enigermate te bevredigen.

Er was ook — de meesten eveneens al omstreeks half April — een aantal buitenlandse journalisten naar de residentie gekomen. Ook zij zwierven en wachtten, en ze waren de Hollandse collega's dankbaar voor iedere tip, die hun gelegenheid gaf om het een en ander naar hun blad te kunnen seinen. Anders schreven ze maar weer over Den Haag, dat in zo gespannen verwachting en zo intens verlangend uitzag naar de blijde dag, die een ongekende jubel zou doen losbarsten en waarop het kalme Nederlandse volk niet meer te herkennen zou zijn. Daar is toen door die collega's — er waren er bij, die opdracht hadden iedere dag iets te seinen, wat het dan ook kon zijn — wel eens het een en ander aan het buitenland verteld, dat neerkwam op een ietwat aangedikte waarheid.

Zo was er een Deense journalist, die meende zelfstandig een prachtige ontdekking te hebben gedaan, waarvan hij zijn blad het alleenprofijt zou kunnen bezorgen. Maar hij werd het slachtoffer van zijn verzuim om zich juist te oriënteren bij de Nederlandse persbroeders, en met hem zijn lezers, al zullen ze dit wel nooit te weten zijn gekomen. Daar hebben ze bij slot van rekening ook geen nadeel door geleden.

Ook de Deen was reeds vóór half April in Den Haag. Zodat hij een paar dagen voor de 19de April gemeentewerklieden bezig zag met het aanbrengen der officiele versieringen voor de verjaardag van prins Hendrik. Tot de feestelijke ornamenten behoorden uiteraard ook schilden met het Haagse wapen. En daar in Haagse wapen de ooievaar prijkt, en deze langbeen ook in Denemarken het monopolie der nieuwe-broertjes-en-zusjes-expeditie heeft, en onze Deense collega van den prins geen kwaad, maar ook niet diens verjaardag wist... was het dus niet zo onverklaarbaar, dat de man de ooievaar op de wapenschilden in verband bracht met de aanstaande gebeurtenis.... Met het gevolg, dat hij onmiddellijk in zijn penhouder klom om een opgetogen verhaal te schrijven over... het alleraardigste gebruik in Nederland om bij de viering van de geboorte van een prinsje of prinsesje aan de ooiveaar de ereplaats toe te ruimen, die hem toekomt!

Enige journalisten zijn ook gedurende een aantal uren geïnterneerd geweest in het paleis. Toen inderdaad te voorzien was, dat het niet zo lang meer duren zou, voordat de tijding, waarop Nederland wachtte, zou kunnen worden verspreid, werden de collega's, die aan het paleis kwamen informeren, voor een keuze gesteld: Ze konden in het paleis blijven, totdat het koningskind geboren zou zijn, waarvan hun dan onmiddellijk mededeling zou worden gedaan door den particulieren secretaris der koningin, of met behoud van vrijheid van beweging en eventuele berichtgeving, maar zonder verdere gelegenheid tot informatie ten paleize, buiten wachten, totdat het grote nieuws naar buiten zou komen. Velen hebben zich de overigens best te dragen opsluiting laten welgevallen.

't Spreekt vanzelf, dat na het treffen van deze maatregel, waarvan het doel was mogelijke voorbarige berichtgeving te voorkomen, de waakzaamheid der journalisten buiten het paleis nog verscherpt werd. De Haagse bladen zorgden voor de permanente aanwezigheid van loopjongens vóór het paleis. En toen 30 April 's morgens om zeven uur een der directeuren van het Nederlandse Correspondentie-bureau voor Dagbladen als eerste der losgelaten journalisten 't paleis kwam uithollen met de boodschap, dat er een prinsesje geboren was, is er door die loopjongens (die nog altijd zo heten, ook al lopen ze nooit) in het nog stille Noordeinde een fietswedstrijd gehouden, waarvan we de weerga nooit beleefden. De juichende jongens hebben gereden, alsof er een wereldkampioenschap viel te behalen. En het ging er toch maar alleen om wie het eerst, aan zijn redactiebureau zou wezen om daar binnen te vliegen met de boodschap, dat de bulletins konden worden verspreid. Die bulletins waren dan ook wonderbaarlijk gauw in heel de stad de boodschappers van een groot en blij nieuws.

Maar ook buiten Den Haag en in het buitenland was de vreugdevolle tijding in merkwaardig korte tijd op de bureaux der bladen bekend. Daar had het correspondentiebureau prachtig voor gezorgd. De organisatie van zijn speciale berichtendienst was voortreffelijk in orde en vernuftig in elkaar gezet.

Op het telegraafkantoor (de telex en de radio moesten nog worden geboren) lagen reeds dagen lang enige pakjes telegrammen gereed, geadresseerd aan de binnen- en buitenlandse bladen, die het nieuws van het correspondentiebureau verwachtten. De pakjes waren gemerkt met A, B, C, D en E en ieder der pakjes afzonderlijk bevatte het bundeltje telegrammen, dat mogelijkerwijze in aanmerking kon komen voor verzending. In pakje A zaten de telegrammen met: Prins geboren; in pakje B die met Prinses geboren; in pakje C die met: Twee prinsen geboren; in pakje D die met: Prins en prinses geboren: In pakje E die met twee prinsessen geboren. Op 't bureau in de Wagenstraat waar dag en nacht iemand zat te wachten, of hij 't geklepper van de ooievaar ook zou horen, behoefde nu maar, onmiddellijk na ontvangst van een telefoontje uit het Noordeinde, naar het telegraafkantoor te worden getelefoneerd: Pakje B verzenden. En dadelijk ratelden de toestellen onder vlugge vingers en vloog 't blijde nieuws: Een prinses geboren, langs draad en kabel naar alle windstreken.

Dat zat prachtig in elkaar. Het is door het correspondentiebureau een geweldig succes geworden. De bladen waren overal de officiele verkondiging van prinses Juliana's geboorte ver vooruit. Ook de telegrafische boodschappen van officiele zijde konden het niet winnen van de pers. Te Schwerin op het groothertogelijk slot, waar de verwanten van prins Hendrik op de blijde tijding van een gelukkige jonge vader wachtten, was het grote nieuws reeds via een dagbladbulletin bekend geworden, vrij lang voordat een telegram uit het paleis in het Noordeinde de bevestiging ervan bracht.

En Nederlandse journalisten, die het er graag voor over hadden, dat ze nog niet konden gaan „uitslapen" na nachtelijke omzwervingen, en buitenlandse journalisten, die maar moeilijk konden geloven, dat Den Haag bewoond werd door immers nooit uit de plooi rakende of uit de band springende Nederlanders, hebben op de dag en vooral in de avond van 30 April 1909 enthousiaste verhalen geschreven over een deftige residentie, waar met uitbundigheid in uitgelaten blijdschap een feest werd gevierd onvoorbereid, spontaan, zonder leiding, zonder comité's, zonder programma, zonder iets anders dan pure blijdschap en innige dankbaarheid, zoals maar zelden plaats vond.

En we hebben 't glorieuze feest dapper meegevierd.

Wie, die dag in Den Haag was, zou trouwens anders hebben kunnen doen?

G. P. BON.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De Volkenbondsraad houdt dezer dagen haar honderdste zitting. Zeker zou dit een reden zijn om een jubilee te vieren; maar de heren schijnen het zelf verstandiger gevonden te hebben om dit niet te doen en buiten de raad heeft niemand er aan gedacht het initiatief er toe te nemen. De bond is er ook in deze 100 zittingen niet op vooruitgegaan en toont nog niet de minste spoor van beterschap evenmin.

In de a.s. raad zal de kwestie ter sprake komen van de erkenning van Italië's macht over Ethiopië, een fait accompli, door het indertijd slappe optreden van de bond zelf, waarover men n.b. nog heftige debatten verwacht. Een dergelijke Don Quichettorie kan ook niet anders als tot een debacle voeren . Waar misschien wel over te praten was, n.l. de herziening der Sanctiepacten, en wat aanvankelijk ook op het program stond, daarover zal maar niet gesproken worden. Waarlijk deze 100ste zitting is wel allerminst geschikt om feest te vieren.

Van een zekere zijde begrijpelijk, omdat het over Ethiopië gaat, en van een andere kant onbegrijpelijk, omdat Italië nog onlangs uit de Bond getreden is en zich dus van de besluiten niets zal aantrekken, bestaat er momenteel toch in de Italiaanse pers een belangstelling voor de komende vergadering die nog groter is als de belangstelling voor de Italiaanse vliegers, die met Mussolini's zoon een vlucht gemaakt hebben over de Zuid Atlantic, niet met militaire bedoelingen, maar om te zien naar een mogelijkheid, de post in 48 uren over te brengen.

Aan de Volkenbond is dezer dagen ook een adres gericht door het Joodse Wereldcongres naar aanleiding van de Jodenvervolgingen in Roumenië. Nog niet zo lang geleden is van Katholieke zijde ook een dergelijk adres gestuurd, met betrekking tot de vervolgingen in Rusland, Mexico en Spanje. Van de Bond is toe daarop niet het minste antwoord gekomen. Tegenover het Joodse wereldcongres kan de Bond thans moeilijk een ander standpunt innemen als deze indertijd tegenover de katholieken heeft gedaan.

Waar de Volkenbond zich ook niet mee zal bezig houden en wat toch ook haar plicht zou zijn, is de oorlog in het verre Oosten. De oorlog schijnt zich daar meer en meer te ontwikkelen in een guerilla, wat aanvankelijk al verwacht was en de Chinezen worden daarin bijgestaan door het weer, waaronder de Japanners vreselijk schijnen te lijden en vooral moeilijkheden hebben met hun grote legertros. De correspondenten spreken zelfs al van een herhaling wat indertijd met Napoleon's leger in Rusland gebeurde.

Duitsland is nog steeds bezig zijn relaties te verbeteren en lonkt momenteel naar Amerika, nu de vroegere Duitse gezant Dodd weg is. Men schijnt daar zeker nog niet te begrijpen dat het optreden van een gezant van veel minder belang is als het optreden van het Duitse Nazidom zelf en dat dit laatste het juist is, wat de antipathie der gehele wereld opwekt. Met een variant uit de ascese zouden we hier ook kunnen zeggen, dat de grootste vijand van de Nazis juist de Nazis zelf zijn.

Zondag krijgen we ook weer zulk een onsympathieke vertoning te zien. Dan zal de Rijksdag weer eens bij mekaar geroepen worden, om... te luisteren naar een rede van Hitler die ook natuurlijk over alle Duitse zenders te horen is. En dan mogen de Heren zonder iets te zeggen weer voor een jaar naar huis gaan en kan ieder Rijksdag-lid weer zijn ettelijke duizenden Marken opstrijken. En dat in een land waar momenteel de hoogste nood is.

Is er echter momenteel soms ook iets aan het veranderen?

Het grote hetzeblad van Julius Streicher „Der Stuermer" blijkt thans niet voor één keer, maar voor goed door de Regering te zijn verboden. Maar de Heer Streicher laat het daarbij niet zitten en schijnt thans in een ernstig conflict te zijn met de kopstukken der partij. Alle berichtgeving uit Duitsland staat onder strenge censuur en daarom zou het niet onmogelijk zijn, wanneer over enige tijd de ware toedracht der zaak een veel ernstiger beeld geeft van het conflict, wat vermoedelijk ook van veel grotere omvang is, als in Streicher een hele linkse richting vertegenwoordigd is.

De nieuwe Ierse grondwet, welke in Juni door de Dail aangenomen en bij het daarop volgende plebisciet bevestigd werd, is onlangs in werking getreden.

De koning heeft in de nieuwe Constitutie geen plaats meer. Eire, gelijk het land voortaan zal genoemd worden, zal onder een president (Uachtaran) staan, en niet alleen datgene omvatten, wat sinds 1921 de Ierse Vrijstaat genoemd werd, maar ook de zes noordelijke graafschappen, die [illegible] mentair één geheel vormen [illegible] Brittanië, ofschoon zij voor lokale aangelegenheden een eigen regering en parlement hebben, terwijl dus met Eire (d.i. Ierland) het gehele eiland aangeduid wordt, zal de nieuwe constitutie alleen toegepast worden in dat deel, waarover de regering te Dublin gezag uitoefent, d.w.z. over wat tot nu toe de vrijstaat genoemd werd.

Het lijkt enigszins zonderling, dat de constitutie betrekking heeft op een land, dat staatsrechtelijk niet bestaat, maar hierin behoeft toch niet iets aggressiefs gezien te worden tegen Groot-Brittannië of zelfs tegen Ulster. De regering De Valera heeft klaarblijkelijk ermede te kennen willen geven, dat de nieuwe grondwet, zoals zij is, onmiddellijk op heel Ierland kan worden toegepast indien de zes noordelijke provincies met het Zuiden verenigd mochten worden.

Dit is overigens op het bedriegelijke af onjuist. Er werden bij het plebisciet op 1 Juli 1.212.050 stemmen uitgebracht, namelijk 685.055 vóór en 526.995 tegen de voorgestelde constitutie. De meerderheid bedroeg dus slechts 158.160. Had Ulster meegestemd, dan zou de grondwet echter met een grotere meerderheid verworpen zijn, dan waarmee zij thans is aangenomen.

Welke positie „Eire" thans inneemt temidden van de andere volken, is ondanks, of dank zij de grote uitvoerigheid der grondwet, niet duidelijk. Het is geen republiek. Hiervan althans wordt niets gezegd. Het is evenmin een koninkrijk, want van kroon en koning is geen sprake. Het is souverein en onafhankelijk, maar aanvaardt de Engelse kroon in zijn buitenlandse betrekkingen, en maakt kalm, waar het geen eigen diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging heeft, gebruik van de diensten der Britse vertegenwoordigers.

Het verbreekt de banden met het Britse gemenebest niet. Het heeft zijn lidmaatschap niet opgezegd. Het heeft niet afstand gedaan van de economische voorrechten, welke dit lidmaatschap met zich brengt. Het zal gedelegeerden kunnen zenden naar rijksconferenties.

Maar zijn positie als Brits Dominion heeft het in de grondwet opgegeven. Toch heeft het te Londen niet kennis ervan gegeven dat het zichzelf niet meer als Brits Dominion beschouwt. Het is dus, voor zover wij kunnen beoordelen ook na de invoering der nieuwe constitutie, nog steeds een Dominion, tot het dat lidmaatschap opzegt of... zelf opgezegd wordt.

Maar voldoet het nog aan de eisen van een Dominion? Wij geloven het niet, tenzijn het begrip, dat niet in enig statuut nauwkeurig opgeschreven is, thans een nieuwe evolutie doorgemaakt heeft.

Wat waren de voornaamste kenmerken van een Dominion sinds zes jaren geleden het statuut van Westminster aangenomen werd? Volmaakte gelijkheid en gelijkgerechtigdheid met het Verenigd Koninkrijk, volmaakte souvereiniteit, het recht uit de Britse statengemeenschap te treden, en erkenning van de Kroon als symbool der souvereiniteit.

Heeft Eire opgehouden de Kroon te erkennen? Ons inziens wèl: negatief door haar niet te noemen in de constitutie, en positief door de instelling van het ambt van president. De Uachtaran is het hoofd van de staat; de koning heeft bijgevolg opgehouden het hoofd van de staat te zijn.

Maar de vrijstaat blijft hem erkennen als de vertegenwoordiger naar buiten toe van die belangen, welke Eire met de overige rijkslanden gemeen heeft. Wil dit zeggen dat Eire twee staatshoofden zal hebben: één voor binnenlandse, en één voor buitenlandse aan gelegenheden? Zelfs, wanneer het dit zeggen wil, dan is het klinkklare onzin.

Dat de koning zijn land naar buiten toe vertegenwoordigt, is het gevolg van zijn positie als staatshoofd. Buitenlandse staatskunde is niet iets op zichzelf staands, doch niets anders dan naar buiten gerichte binnenlandse politiek.

Wat stelt men zich te Dublin dan voor? Dat in buitenlandse aangelegenheden, waarin de landen van het Gemenebest gemeenschappelijk optreden, dit optreden plaats heeft in naam van den koning van Groot Brittannië, ofschoon deze niet het hoofd is van de Ierse staat? Maar een koning kan niet optreden namens een land, waarvan hij niet [illegible] hoofd is.

Zelfs wanneer hierop „iets gevonden" kan worden, is het enigszins twijfelachtig, of Groot Brittannië bereid zal zijn, deze interpretatie van het lidmaatschap van het gemenebest te aanvaarden, al lijkt het ons niet waarschijnlijk dat het Eire zal verzoeken een keus te doen tussen formeel uit het gemenebest en aanvaarding van de kroon als het symbool van de saamhorigheid der Britse rijkslanden.

BONAIRIAANSE KRABBELS

TWEE STEMMEN UIT CURAÇAO. Een goeie, beste, oude man heeft ons, via een vriend, enkele vaderlijke vermaningen gegeven: Kris en Kras zijn o.a. niet parlementair genoeg. Wij hebben nu eenmaal een gruwelijke hekel de hoge boord en de dito hoed aan en op te hebben; wij menen ook te mogen spreken wanneer we gewoon gekleed zijn als Jan en alleman. „Bescheidenheid siert den man." Wie zal dat tegenspreken? Zijn wij niet altijd bescheiden geweest, te bescheiden zelfs. Maar de bescheidenheid verbiedt ons niet op te komen voor de rechten en belangen van ons eiland en ons arme volk, vooral het armste deel daarvan. De ondervinding heeft geleerd, dat er met kracht en volharding moet gewerkt worden, indien men........ iets wil bereiken. We hebben 20 punten opgesteld, die wij in het belang achten van Bonaire. Het zijn meestal betrekkelijk kleine dingen en menen hierin dus bescheiden te zijn geweest; wij zouden er nog heel wat meer op kunnen zetten, zonder onredelijk te worden. Wanneer men eens ziet wat gedaan wordt voor Curaçao en Aruba, och dan vallen onze kleine verlangens toch wel in het niet. Curaçao en Aruba hebben reeds hun brood dank zij olie en scheepvaart, geeft ons dan ook een bete broods.Boter vragen wij er niet eens op. Wij hebben 20 punten opgesteld. Wij hebben niet de pretentie, dat het zó alleen goed zal zijn. Indien men ons overtuigt, dat een en ander niet wel mogelijk is of dat het zus of zo beter zal zijn, dan zeggen we O.K. We hebben trouwens zelf al het een en ander aan onze eerste punten veranderd. Doch critiek blijft uit. Geeft ons er van langs Fiscus in de krant. Doch schrijft geen rapporten die wij niet kunnen zien, waarop wij niet kunnen antwoorden, waarvan wij dus niet de fouten kunnen aantonen.

Nu onze goede raadgever. Maar beste Meneer, verwar bescheidenheid niet met rustige goedzakkigheid. Er is bijv. in „La Cruz" nogal veel in het belang van Bonaire geschreven en zelfs gewreven. Volgens ons was het meestal een langdradig verhaal over „nos bon Gobierno" en „nos doesji Bonaire." Maar waar zijn de resultaten?

Nos bon Gobierno heeft nos doesji Bonaire naar de maan laten lopen. Goeie beste meneer, U heeft toch wel gezien, dat deze methode niet goed is, dat zij tot mislukking gedoemd is? De leeuw van Bonaire heeft al lang genoeg nutteloos liggen slapen en zijn dromen verteld in de „La Cruz." Wij vonden het beter dat de lobbes eens ging brullen in de „Amigoe". Dat de „Fiscus" ons gebrul niet leuk vindt, weten wij wel, hij brult thans alle kanten uit, probeert zijn klauwen zo nu en dan zelfs uit te slaan; doch de klauwen van de Fiscus deren ons niet.

Onze goede raadgever heeft ongetwijfeld respect voor de emancipator Dr. Schaepman. Wat zeiden de liberalen aanvankelijk van hem? „Hij is een enfant terrible". Praten laten, jongens. En wat raadde de Doctor zijn lotgenoten aan bij de vele onrechtvaardige behandelingen? „Publiceren en nog eens publiceren". Met volharding, met kracht, vaak met donderende kracht heeft hij voor zijn volk gevochten. Als Dr. Schaepman nu eens de bescheidenheid had bezeten die U betoogt, dan zat het geknechte katholieke volk misschien nog onder de knoet. Bescheidenheid zonder moed is geleuter.

Maar weest gerust, geachte adviseur, zo lang Bonaire zo ten achter gesteld, zo vergeten wordt alsthans geschiedt, zo lang zullen wij daarop wijzen, de „Fiscus" oftewel de bok-op-de-haverkist ten spijt. **ZIE EENS ROND IN ONS GEBIEDSDEEL.**

De Bovenwinders zijn enkele jaren geleden van leer getrokken en de Bovenwinders werden besproken in de Tweede Kamer, de Gouverneurs kregen wenken van de Ministers, zelfs van H. M. de Koningin. Wanneer is aan Bonaire zo'n eer te beurt gevallen?

De Gouverneur stelde zich tot taak bizondere aandacht te wijden aan de drie eilandjes. Er gingen dure mensen heen en er werden dure proeven genomen en dure voorschotten werden gegeven, die... nooit werden terugbetaald. En werd er een dankbaar gebruik gemaakt door de bevolking?? De voorschotten werden in dank aangenomen, de goederen die ontvangen werden voor proeven werden verkwanseld en voor de rest werd de zeer goede bedoeling van het Gouvernement aan de laarzen van de Bovenwinders gelapt. Nooit, nooit is er op Bonaire zo iets voorgevallen.

Op de Bovenwinden heeft men een of twee landbouwkundigen, buitenlanders. Op Bonaire is er een particulier die een buitenlander wil hebben om proeven te nemen met groenteteelt, geheel voor eigen rekening en risico en... het Gouvernement zegt, dat die man er niet in komt omdat het een... buitenlander is. Het is immers Bonaire maar. Het Gouvernement zou dolblij moeten zijn, dat er op Bonaire een gek gevonden wordt, die dat voor eigen rekening wil proberen en die niet tracht het Gouvernement er voor te spannen.

De Bovenwinders kregen een stoomvaartlijn waarmede de producten voor rekening van het Gouvernement naar Curaçao vervoerd konden worden. De belastingen zijn er afgeschaft en... toch zijn er twee Uloscholen, dus tot nu toe gelijk gesteld met Aruba, dat welvarend is en dat acht maal zoveel inwoners telt. En dat terwijl de statistiek van de Postspaarbank aanwijst, dat er op die Bovenwinden meer gespaard kan worden door de bevolking dan op Bonaire. Of telt die statistiek in dit bijzondere geval nu weer niet meneer de „Fiscus"?? Ja, men weet nooit hoe die grappemakers met die statistieken toch goochelen.

En Bonaire, dat toch nog ruim twee maal zoveel zielen telt en ook belasting betaalt? De kinderen die men verder wil laten leren dan de volksschool moeten naar Curaçao, waar behalve het schoolgeld nog een paar honderd gulden aan kost en inwoning moét betaald worden. De mensen van betere standing willen hier hun kinderen ook wel met 5½ jaar op school doen. Morgen brengen. Zo gauw Bonaire terug gelopen is tot het zielental van St. Maarten en als er geen belasting meer betaald wordt, dan komt er misschien een ULO. Enfin we vragen er niet om, als die kinderen, die hogerop willen dan ook maar geholpen worden.

Nu kunnen we wel parlementair zeggen: „Er valt inderdaad enig verschil van behandeling te constateren". Wij drukken ons liever wat minder eugfemistisch en duidelijker uit te zeggen: „Er is een te groot verschil in behandeling, Bonaire wordt achtergesteld en niet goed verzorgd".

Kent U de oorzaken, lieve lezer? Ik stel een vraag. Zou U denken, dat op Bonaire een apart schooltje zou komen voor tien of twaalf katholieke kinderen?? Voelt U, meneer, dat we genoeg hebben van de door U bedoelde bescheidenheid?

Heeft nos bon Gobierno een groot deel van het volk — het katholieke volk — fatsoenlijk behandeld bij de verkiezingswet? Het is gewoon weg als een quantité négligeable beschouwd en... we hebben gezwegen. Zijn we nóg niet bescheiden genoeg? Zijn we geen meelzakken geworden, die maar met ons laten sollen? Wordt het niet hoog tijd, dat er meer zelfbewuste fierheid door onze rangen stroomt in plaats van de door U zo [illegible] geroemde bescheidenheid? Laat Joris Goedbloed, Hans Kijk-in-de-lucht en Lamme Goedzak maar een beetje jammeren.

U bent ongetwijfeld op de hoogte wat er op Aruba gaat gebeuren. Zijn ze daar misschien parlementair en bescheiden geweest?

En wat heeft het bescheiden Bonaire nu gekregen, behalve dat het hongerloon der wegwerkers van ƒ 1.10 op ƒ 1.25 en toen op ƒ 1.50 is gekomen?? Belasting op kraaksteen... Nos bon Gobierno — Ja lach maar, lezer. U hebt gelijk. Maar lacht de toekomst ons tegen?? Voor 1938 staat op de begroting een nieuwe W.C. voor het Post- en Douanekantoor. That's all. Mogen we bij onze nieuwbouw onze allergedienstigste raadgever uitnodigen de eerste steen [illegible]

Verder vertelt Meneer, dat we de Fiscus te veel genoemd hebben. Zijne Excellentie de Gouverneur zou het moeten zijn. Wij bekennen, dat de Fiscus veel eer aangedaan is door ons. Wie echter geen vreemdeling is in Jeruzalem, zal daar weinig verbaasd over staan. Zijne Excellentie is echter nu ingelicht; Zijne Excelletie weet nu wel hoe zwaar zijn Fiscus en twawanten wegen; er zijn er bij die een bijzondere aanleg hebben iedereen, ook Bonaire, van zich afkerig te maken. Maar er is verandering van weer, de barometer gaat langzaam vooruit. We hebben nog hoop.

DE TWEEDE STEM UIT CURAÇAO. De goede raadgever mag weten, dat we de moeite genomen hebben aan alle leden van de toekomstige Staten onze 20 punten te sturen. Een der pittigste en populairste leden, een der weinige van de Koloniale Raad, die gekozen zijn, heeft ons, via de Redactie van de Amigoe, een aanmoedigend schrijven gestuurd, waarvoor wij hem van harte bedanken. Hij zegde ons zijn steun toe. Dank U, zoiets doet goed; we hebben niet voor niets gewerkt.

Intussen danken wij deze twee stemmen voor hun brieven. Aan de goede oude heer voorspellen wij geen succes, ofschoon wij zijn goede bedoelingen op prijs stellen en wij danken het geachte Statenlid voor zijn goede daad.

[illegible] van onze vorige Krabbels schreven wij, dat tot onze vreugde ƒ 30.000.— uitgetrokken was voor schoolvoeding en wij spraken de hoop uit, dat Bonaire [illegible] — de resultaten zijn verbijsterend.

Enige maanden geleden zijn de kinderen op de scholen gemeten door den directeur van de O.G. en daarna nog eens door den geneeskundige van Bonaire, die dank zij deze metingen reeds een verbetering kon constateren. Men is het er echter niet over eens of de verbetering te danken is aan het meten of aan het wegen. Binnenkort zal hierover een uitgebreid rapport verschijnen.

Er wonen zo om en nabij de school vrouwen, die om 12 uur broodjes verkopen aan de schoolkinderen. Die broodjes doen zij dan in een bak en met die bak zitten ze bij school.

Teneinde de gezondheid van de kinderen te bevorderen moesten gaasjes over die bakken aangebracht worden. En waarachtig.... Ook deze maatregel heeft naast het wegen en het meten zijn heil gebracht. De kinderen zien er thans veel beter uit en zijn veel levenslustiger. Dus leve het gaasje van het Gouvernement.

Niet zo, zegt Sjon Katrien, die ook een bak had. Ook zij kreeg order een gaasje over haar bakkie te doen. Het instrument was echter een beetje oud, dies besloot zij een nieuwe bak te doen maken. Het werd een mooie bak, een lu-

xe bak, een reuze bak. Maar niet een reuze bak in de zin als door Sjon Katrien bedoeld. Want toen Sjon Katrien met haar bakkie met een gaasje, mooi rood geschilderd op haar standplaats kwam en de kinderen het rooie gevaar in de gaten kregen, riepen ze in koor: Caja di morto (doodkist), caja di Pastoor (kist van den Pastoor) en Sjon Katrien met haar bakkie en haar gaasje op de vlucht, achtervolgd door de joelende kinderen. Zodat Sjon Katrien weer terug is met haar ouwe bakkie ook met een gaasje en haar doodkist plus gouvernement in alle toonaarden vervloekt. Want de naam Caja di morto raakt zij nooit of te nimmer weer kwijt. Dus leve het gaasje.

Maar nu alle gekheid op een stokske, heren van het Gouvernement.

Hebt gij die 30000 harde guldens op de begroting gezet in de stille hoop, dat er toch geen gebruik van gemaakt behoeft te worden??

Het is nu eind Januari en nog is er niets gedaan, behalve dan de hierboven gesignaleerde goede maatregelen.

Een beetje spoed asjeblieft, anders gaan we met vacantie.

Kris & Kras.

Curaçaosche Roomsch-Katholieke Partij.

Jaarlijksche Algemeene Ledenvergadering.

De leden van de partij worden uitgenoodigd tot het bijwonen van de vergadering die gehouden zal worden op **Maandag den 7den Februari 1938** des avonds om **8 uur** in het **Theater Brion.**

AGENDA:

1o. Verslag over het afgeloopen jaar.

2o. Verslag van den penningmeester.

3o. Verslag van de kascommissie.

4o. Verkiezing van vijf bestuursleden, twee wegens periodieke aftreding en drie wegens ontslagname, in verband met hun verkiezing en benoeming tot lid van de Staten.

5o. Benoeming van een kascommissie voor het nieuwe vereenigingsjaar.

De leden worden opmerkzaam gemaakt op de bepalingen vervat in art. 6 van de statuten der Partij luidende:

Het Bestuur is samengesteld uit zeven leden: een voorzitter, een ondervoorzitter, een penningmeester, een secretaris en drie commissarissen.

Het Bestuur wordt door de leden gekozen, uit een candidaten-lijst door het Bestuur op te maken. Op deze lijst mogen slechts de namen van de leden voorkomen, en wel voor iedere vacature de namen van ten minste twee leden.

Ook elke groep van tien leden kan een candidaten-lijst voor deze keuze indienen, welke candidaten aan dezelfde voorwaarde moeten voldoen.

De leden worden dringend verzocht candidaten-lijsten vóór dan aanvang van de vergadering bij het Bestuur in te dienen.

2-1 **Het Bestuur.**

CURACAO.

PERS-COMMUNIQUÉ.

Het Dagelijks Bestuur van het Comité ter viering van de blijde gebeurtenis in het Koninklijk Huis deelt mede, dat [illegible] Groeneveyer de mededeling is ontvangen, dat hij met den Kamerheer van de Prinses, de heer Baud, een onderhoud heeft gehad omtrent het aan H.K.H. aangekondigd geschenk en dat daarbij bleek, dat ten aanzien van het aanbieden van geschenken met Suriname en Curaçao uitzonderingen waren gemaakt, waar beiden daarvoor reeds voorbereidingen hadden gemaakt.

Zoals inmiddels reeds bekendgemaakt, is het geschenk door het Prinselijk Paar aanvaard en hebben Hunne Koninklijke Hoogheden bereids telegrafisch derzelven hartelijken dank der bevolking aangeboden.

Het is voorts uit het onderhoud met Kamerheer Baud gebleken, dat de Prinses zich zeker gaarne persoonlijk zou willen bezig houden met het ontwerp en de inrichting van het speelhuisje, zodat de aanbesteding uiteraard niet vóór Maart zal kunnen geschieden.

MADURO & CURIELS BANK.

Van deze bankinstelling ontvingen we de cijfers over het jaar 1937.

Vergeleken bij het vorige jaar, zijn de reserves met f 100.000 verhoogd. De deposito's stegen met bijna 1 millioen.

Voor de belangstellenden verwijzen we naar de advertentie in dit blad, waarin deze cijfers zijn gepubliceerd. Ze tonen aan dat deze bank in een bloeiende welstand verkeert.

Onze gelukwensen.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de Agenten Fensohn & Co een monster Goalparathee.

een monster Ultramarine blauw, voor wasdoeleinden.

Van de K.N.S.M. de tijdtafels van de Suriname Colijn- en de Zuid Pacific lijnen.

Van de All America Cable, Inc. een kalender, met een kaartje.

WATERLEIDING 10 JAAR.

Naar we vernemen bestaat de Landswatervoorziening op Curaçao thans 10 jaren.

Er is in deze tien jaren heel wat gepresteerd en geexperimenteerd, met meer of minder groot succes.

Vergeten we echter niet dat het waterprobleem voor Curaçao heel moeilijk op te lossen blijft.

Maar met de ondervinding van de eerste tien jaren kan voordeel gedaan worden in de volgende.

Wanneer we binnenkort een nieuwe betere regeling krijgen aan de hand van het te verwachten rapport, laten we dan hopen dat de kinderziekten deze dienst voorbij is en ze voor dit gebiedsdeel in de toekomst een weldaad blijken moge.

De VOETBAL-FINALE.

Van het Sub-Comité voor de Sportfeesten werd de mededeling ontvangen dat het in de bedoeling ligt de voetbalfinale in de Landenwedstrijd tussen de vertegenwoordigde eftallen van „Curaçao en „Suriname" te doen plaats vinden op een Zondag namiddag om 4.30 op het terrein Mundo Nobo.

Indien de [illegible] zullen [illegible] ná Zondag 4 uur n.m. zal deze wedstrijd voorlopig worden bepaald op de 2de Zondag daaraanvolgende, mede in verband met de te organiseren athletiekwedstrijden des voormiddags op dezelfde dag.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Met ingang van 19 Februari is aan de Predikant bij de Protestantse Gemeente te Emmastad, W. J. van Lindonk vier weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan vijf maanden binnenlands verlof verleend met vergunning zowel de vrijstelling van dienst als het binnenlands verlof in het buitenland door te brengen.

De kommies 2de klasse der belastingen, L. A. van der Hans, werkzaam op Aruba, is gedurende 1 maand en de Chauffeur van de douane-auto op Aruba V. Orman gedurende 14 dagen geschorst.

Met ingang van 9 Maart 1938 is aan de Hoofd van de Dienst van het Kadaster M. P. B. Gorsira vier weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan zeven maanden en twintig dagen buitenlands verlof verleend, met vergunning de vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

Volgens ontvangen schrijven van den Nederlandsen Gezant te Caracas is aldaar op 28 December 1937 te Chiquinquira in de ouderdom van 86 jaar overleden de Heer ABELARDO YESURUNI.

Overledene is afkomstig van Curaçao, weduwnaar en laat goederen na.

De wnd. Gouvernements- Secretaris.
R. Boskaljon.

K.L.M.-NIEUWS.

Naar wij vernemen, heeft de K.L.M. thans toestemming ontvangen van de Venezolaanse Regering tot het instellen van een wekelijkse vliegdienst van Curaçao naar Coro en terug.

Deze dienst zal elke Donderdag worden uitgevoerd, te beginnen met 3 Februari. Nadere bijzonderheden zullen een dezer dagen bekend worden gemaakt.

KWIJTGERAAKT.

De 27-jarige naaister Q. heeft aangifte gedaan, dat zij in de voormiddag van 22 Januari j.l. een bruin lederen portemonnaie inhoudende een bedrag van tachtig gulden aan Curaçaose bankbiljetten, in de omgeving van de markt op de De Ruyterkade, is kwijtgeraakt. De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

WAAR BLIJFT HET RAPPORT VAN IR. VERWEY?

Wij krijgen zo nu en dan de vraag te horen: heeft U al iets gehoord van het rapport van Ir. Verwey over een sociale wetgeving voor Curaçao?

Inderdaad het verwondert ons, dat wij niets meer van Ir. Verwey dienaangaande vernomen hebben. Ir. Verwey heeft verschillende malen de verwachting uitgesproken, dat hij het rapport uiterlijk drie maanden na zijn repatriëring zou gereed hebben. Thans zijn we bijna aan het dubbele toe en er is ons nog niets bekend. Is het al verschenen? Zo ja, is het dan soms blijven hangen op de departementsbureaux? Of is er soms reden het rapport niet te publiceren? De zaak is van voldoende belang om een antwoord op deze vragen te hebben.

MINDER TOURISTENSCHEPEN NAAR CURAÇAO.

Naar men aan de Beurs mededeelt hebben de betroffen agenten hier bericht ontvangen dat ook de drie reizen van de Arcadia naar de West Indische wateren zullen vervallen. De Arcadia zou hier de 8ste, de 28ste Februari, en de 28 ste Maart in de haven komen.

De reden van dit geringere touristenbezoek moet gezocht worden in de ernstige verliezen die men ter beurze te New York in de afgelopen maanden heeft geleden.

ZEDENMISDRIJF.

Als verdacht van het plegen van een misdrijf tegen de zeden zijn aan het Hoofdbureau van Politie voor onderzoek in bewaring gesteld de 24-jarige M., de 24-jarige J. en de 23-jarige M.

Als verdacht van het plegen van een zedenmisdrijf is op verzoek van de Politie alhier op Aruba aangehouden en alhier voor onderzoek in bewaring gesteld de 26-jarige chauffeur A.

VERDUISTERING.

Door de 38-jarige koopvrouw R. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van een gouden halsketting. Een onderzoek wordt ingesteld.

HUISVREDEBREUK.

Tegen de 40-jarige machinist H. wordt proces-verbaal opgemaakt terzake huisvredebreuk, daar hij in de nacht van 22 op 23 Januari j.l., nadat hij een deur had opengerukt, de woning van de 60-jarige naaister P. aan de Sebastepolstraat alhier, was binnengedrongen.

DIEFSTAL.

Door de 21-jarige [illegible]meter M. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van zijn portemonnaie, inhoudende een klein bedrag aan geld en enige stukjes van een Cur. Loterij-biljet.

RADIONIEUWS.

De Directeur van den Landradio- en Telefoondienst brengt ter kennis van de luisteraars dat ter gelegenheid van de blijde gebeurtenis op den nationalen feestdag Minister President Dr. Colijn een rede zal uitspreken om 9.10 v.m. Curaçao.

De navolgende zenders zullen hiervoor worden bijgezet:

Phohi PHI op 16.88 meter

Phohi PCJ op 19.71 meter

Denzelfden avond zal een Heruitzending voor West-Indië plaats hebben om 8.10 namiddag Curaçaotijd door de Phohizender op 25.57 alsmede de Phohi PCJ zender op 31.28 meter.

Rijkszender op 16.3 — 16.6 meter.

K
K R O
O

Wereldprogramma
Zondag, 30 Januari 1938.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. Van en Voor de Missiepost
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Landbouwkundige Missie-actie door Ir. J. P. Planje
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

DE EUROPESE BESCHAVING BEDREIGD.

door

FRIEDRICH MUCKERMANN S.J.

Velen zien de Europese cultuur vooal bedreigd langs politieke zijde en zo gewaagt men van een bolsjewistisch en tegenwoordig ook van een „geel" gevaar. Slechts weinigen dringen dieper door in het geheimzinnige van deze bedreiging en zien het gevaar meer in hun innerlijk vernielingsproces. De pauselijke encyclieken hebben voortdurend het geheel van de Christelijke beschaving voor ogen. Zij dringen aan op een algehele vernieuwing van persoonlijkheid en samenleving, zoals de gevierde redenaar in dit betoog klemmend uiteenzet.

Wanneer men die innerlijke vernieling ook slechts oppervlakkig wil schetsen, dan moet men uitgaan van het geestelijke verval in het grootste gedeelte van Europa. Dit proces zette bijzonder sterk in bolsjewistisch Rusland in, waar men zich bewust gericht heeft op de schepping van een nieuw mensentype. Dit type was vooral bedoeld om door een materialistische wereldbeschouwing een verband te leggen met de veroveringen van de technische eeuw. Men liet — en laat ook nu nog — alleen een dogmatisch vastgestelde wijsbegeerte gelden, die een weinig innerlijke inhoud van dit type geven moet. Het hoeft geen betoog, dat op deze wijze hele reeksen cultuurwaarden en cultuurgrootheden volkomen worden uitgeschakeld. En zulks niet alleen voor de huidige generatie!

Zo zien we op een gelijkwaardige wijze het kweken van een nieuw type in het Nationaal Socialistische Duitsland. Een oogopslag in de tijdschriften en in de handleidingen voor cursussen en ordensburchten bewijst zulks ten voeten uit. Het meest pijnlijk ondervinden zulks de dragers van de oude cultuur, die nog leven tussen een jong geslacht, dat men een nieuwe vorm wil opdringen.

Zo vertelde mij onlangs de vader van een paar halfvolwassen kinderen, een hoogstaand man, dat hij alleen nog slechts in de familie-traditie de oude waarde kon doen beleven. Maar, voegde hij er nadenkend aan toe: „hoe moet de kleine man zich hierbij houden, die zelf niet over voldoende ontwikkeling beschikt? De kleine man heeft op den duur geen vat meer op zijn kinderen."

De mannen, die het geweldige apparaat hebben geschapen, waarop de huidige maatschappij gebaseerd is, waren werkelijk nog in het bezit van een onbeperkte Europese beschaving. Zij alleen zijn daarom in staat de aloude beschaving op moderner voet voort te zetten.

Er wordt trouwens reeds genoeg over geklaagd in de wereld der universiteiten van de totalitair geregeerde landen, waar met ontzetting de achteruitgang der algemene ontwikkeling vastgesteld wordt. Het ontbreekt immers ook bij de technici aan 'tgeen zij onvoorwaardelijk voor hun beroep nodig hebben. In Duitsland werd onder andere ook in militaire kringen reeds een jaar geleden vastgesteld, dat de jongere generatie van officieren niet meer over voldoend wetenschappelijke ontwikkeling beschikte om b.v. een wetenschappelijk gesprek te voeren over Schiller en Goethe.

De „Mythe der 20ste Eeeuw" en „Mein Kampf" zijn bij lange niet in staat Goethe's Faust of Schiller's Wallenstein te vervangen.

Daarmee zijn we echter nog niet aan het einde gekomen, want ook het humanistische tijdperk stelde eisen, die men niet ongestraft kon voorbijgaan. De wetenschap dier dagen was innig met het geloof verbonden en de philosofie groeide hand aan hand met de theologie. Nadat men die banden heeft losgemaakt, ontbrak het de nieuwe wetenschap aan ziel en diepte.

Het proces, dat wij nu meemaken, heeft zich reeds eerder afgespeeld en telkens veroorzaakte het een geweldig tekort aan Europese beschaving. Dat voelt de moderne mens natuurlijk en dat weten ook de Messiassen van onze tijd. Vandaar hun krampachtige pogingen om een ersatz voor onze godsdienst te vinden en een geloof, dat de totaliteit beheerts.

De techniek is wel in staat een ersatz voor gummi te vinden, die beter is dan de min of meer natuurlijke. Met een ersatz-godsdienst gaat dit echter niet zo gemakkelijk, want waar de religie begint, begint ook het Rijk Gods. Daar gelden geen bevelen meer van dictators, maar alleen de stem van God.

Tegen al deze pseudowoorden zijn de pauselijke brieven gericht — en vooral de encycliek „Divini Redemptoris".

Rome bedoelt de vooruitgang van de techniek, maar wil deze beheerst zijn door de geest. Ten allen tijd wijdt Rome zich aan de hogere wetenschappen, zoals dat trouwens uit de oprichting van de pauselijke academie, overduidelijk weer gebleken is.

Maar Rome kent ook nog de geheimen van de godsdienst, die aan het leven kracht en aan de wetenschap licht geven. En zo staat Rome en zijn beschaving daar als een schoon gevormde, reine, van eeuwig licht doorstraalde kathedraal. Rome's bestaan alleen reeds is een onverbiddelijke critiek op alle pseudo-woorden en pseudo-profeten.

Geen wonder, dat elke Pometheus, die mensen zou willen vormen naar zijn beeld, naar zijn waanbeeld dus, de christelijke cultuur haat en daarom aanvalt. Geen wonder dat dit op een zo brutale manier gebeurt. Het zal misschien een generatie kosten en onherroepelijk uitlopen op een ramp. Maar dan ook zal het echte over het onechte zegenvieren en zal het woord der Schrift worden vervuld: „Die in de Hemel is zal steeds zich verheugen...."

Overdreven zorg voor de gezondheid is een vruchtbare bron van velerlei ingebeelde kwalen.

Als gij een woord der liefde hebt,
Verberg het niet in 't hart,
Breek 't onverwijld als bloesem af
Ten baat van bitt're smarten.
De wereld is zo vol van haat,
Er bloeden tal van wonden;
Een woord, fris uit het hart geweld,
Heeft menig haat gezonden!

Men herinnert zich langer de steek van de doorn, dan de geur van de roos.

Wie de zachtmoedigheid bewaart wanneer hij pijnen lijdt, de grootmoedigheid, wanneer hem onrecht wordt aangedaan, en de vrede des harten, wanneer hij tegenslag ontmoet, is bijna volmaakt.

Een groot leven moge gedragen worden door een grote gedachte, de ziel ervan is altijd een grote liefde.

De tijd is voor den wijze een goed,
Voor den dwaze een speelgoed.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Op de New Yorkse Beurs werden dezer dagen weer grote verliezen geleden. In totaal wordt de daling (1—6 punten) geschat op een billioen dollars.

Rosevelt richtte zich gisteren tot het congres met voorstellen tot verschillende uitgaven voor de defensie o.a. zullen gebouwd worden 2 slagschepen en 2 kruisers en 15 kleinere schepen.

In de Volkenbondsraad hield Dr. Wellington Koo een treffende rede over het Chinees-Japans conflict.

De Duitse renner B. Rosemaier verongelukte gisteren bij Frankfort.

NEDERLAND.

De Prinses ging de laatste dagen tot en met gisteren middag nog geregeld uit.

Gisterenavond 11 uur Holl.-tijd werd uit Nederl. geseind dat er nog geen nieuws was.

Burgemeester van Walsum van Vlaardingen is benoemd tot burgemeester van Zwolle.

Een groot man is de Nederlandse philologie ontvallen in de figuur van Mgr. Prof. J. K. F. H. Schrijnen. Prof Schrijnen is 68 jaar oud geworden en heeft vooral op het gebied van oude talen en op dat van de folklore veel werk gedaan, dat zeker nimmer meer vergeten zal worden. Een kortstondige ziekte, bronchitus, sloopte hem vrij plotseling. Hij laat zonder twijfel aan de Katholieke universiteit te Nijmegen een lege plaats na, die zeer moeilijk door een ander bezet kan worden."

6

FRANS-BRITANNIA. De Franse beeldhouwer, M. Desruelles, is de laatste hand aan het leggen aan het standbeeld van Britannia, welk dit jaar zal onthuld worden bij de haven van Bolougne ter gedachtenis aan de landing van de eerste Britse oorlog-expeditie in Aug. 1914. Het standbeeld zal 80 voet hoog zijn en duidelijk zichtbaar van af de Engelse kust.

Schepenlijst over de maand Januari 1938.

29.	Duitsch	Phrygia	Pto. Cabello	Pto. Barrios
30.	„	Gen. von Steuben	New York	New York
30.	Ned.	El Libertador	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
30.	Am.	Santa Elena	Aruba	La Guaira
30.	Eng.	Davisian	Panama	Londen
31.	Ned.	Alkmaar	Cristobal	Liverpool
31.	„	Bacchus	New York	Maracaibo
31.	Noor	Dalvangen	New Orleans	Paramaribo
31.	Fransch	Wisconsin	Cristobal	Le Havre
31.	Duitsch	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
31.	„	Munsterland	Trinidad	Pto. Limon.

„HIER BEN IK!" . . ."

Een eetkamer: de tafel bijna geheel afgenomen. Een rood-en-wit-geruit tafelkleed... waarop niets als 'n waterkaraf en 'n leeg koffiekopje.

Op de voorgrond een mooi lei-kleurig poesje. — 't Ligt te dromen over... maar wie weet nu waar 'n poes over droomt!

Verder een heer en 'n geestelijke blijkbaar in levendig onderhoud.

—Parbleu! u is eerder 'n naald dan 'n pastoor... wat 'u steek!...

—Geen van beiden, gelukkig!

—Enfin, da's toch 'n feit, men heeft al hoe langer hoe minder vat op u! (Hij rijst met veel voornaam beweeg even op).

Om kort te gaan, m'n vrouw en m'n dochter sturen me, om u te vragen, wanneer 't u gelegen komt voor haar paasbiecht...?

De geestelijke na 'n korte aarzeling, met 'n ondeugende glimlach:

—En de uwe...?

Het heerschap, verrast:

—Daar gaat 't niet over!... Ik kom voor m'n vrouw en m'n dochter...

De geestelijke met meer ernst:

—En u...?

Het heerschap, verlegen:

—Verbazend, u houdt ook vast!

—Warempel, ik sta er op!

—Laten we 't liever ergens anders over hebben....

Een ogenblik pauze.

De geestelijke kijkt op:

—Waarom over iets ander...?

—We zouden het toch niet eens worden....

—Wel waarom niet!.... Ik kan u verzekeren, ik ben benieuwd naar de redenen, die van 'n man zoals gij, die ik hoogacht en genegen ben, 'n mens zonder godsdienst maken,... die moeten wel van gewicht zijn....

Het heerschap opstuivend:

—Wat... zonder godsdienst!!...... nou, maar dan heeft u 't toch bepaald mis, Eerwaarde,... al heb 'k nu juist uw godsdienst niet!... tenminste niet helemaal!... verbazend, ik heb toch m'n godsdienst!... mijn eigen!...

De geestelijke 't hoofd schuddend....

—En... mag ik ook weten...

—Zeker... omdat u me zo in 't nauw zoekt te brengen... Ik ben gewoon-weg spiritualist... dat wil zeggen,... onder de gedachte-dwang des levens... heb ik de ballast over boord gegooid... maar 't wezenlijke, ziet u... 't essentiële, dát heb ik gehouden!... 'n God!... 'n ziel... 'n ander leven!...

De geestelijke vol medelijden, vat z'n hand.

—Zo, zo... heel best,... best!... best!!

—Zoals overigens 'n hele massa in de wereld....

—Zeker,... zeker....

—En daar kunt u zich niet bij neerleggen?

De geestelijke schenkt zeer langzaam wat water in het lege kopje en zegt, er op wijzend:

—Is dat koffie, mijnheer?

Het heerschap verbaasd:

—Dat?... wel neen... maar... ik zie niet juist, hoe dat hier te pas....

—In alle geval... dat is 'n feit... er is toch 'n zwak koffiekleurtje aan!.... Uw spiritualisme — weet u — is zo ongeveer van dezelfde soort!

Een vaag begrip van God!... 'n vaag ziels-begrip!... 'n idee van onsterfelijkheid al even vaag!....

Wat voor invloed kan zo'n vaag gedoetje in 's-hemels-naam op 's mensen geweten hebben!....

(Met vuur). Want, dat is toch zeker, godsdienst... dat moet iets levends zijn... dat [illegible] worden door ons... wij moeten godsdienstig leven, mijnheer.... Hij moet in ons leven elk ogenblik van de dag optreden en wel bevel-krachtig en als souvereine: „Houd uw Pasen!"..." „Niet werken op Zondag!... Pleeg geen echtbreuk!"... „Doe geen zelfmoord"...." „Bemin die u haten!...."

Maar uw spiritualistisch godje, zeg, wat verbiedt hij u...? Wat is bij hem geoorloofd....? Wie kan 't weten....? Wie heeft 't recht het te verkondigen....? Wie kan ons verplichten....? Wil ik 't u eens zeggen....? Hij moet ieder dienen..., ieder in zijn voordeel... verdediger van alle zaakjes....

—Ho! ho!... van alles....!

—Maar Robespierre, die toch een der grootste bruten van 1793 was, stoftte toch altijd op z'n zogenaamd opperwezen!

En dan in de bange uren des levens... in uren van lijden... van wanhoop... van liefde...!... wat dan? Wat dan... in die uren... waar men staat te zwaaien als 'n riet... niet wetend wat te doen... 't hart vasthoudend met alle twee z'n handen.... Wat dan?... in die uren... als zelfs de droeve werkelijkheid van den Christus met uitgestrekte handen op het ruwe kruis... als de kerk met haar onwrikbare wetten ternauwernood in staat zijn u in te houden.... Wat zal dan uw vaag godje vermogen?... vaag-verloren in z'n eeuwige vaagheid... wat z'n vage eeuwigheid...?... En als hij in de praktijk voor u als privaat-persoon reeds van nul en gener waarde blijkt, hoe zal 't dan gaan met de grote menigte, die 'n klinkende naam verlangt, een zeker erkennings-teken... 'n onbetwistbaar-vast doel....?

... U ziet dus wel, 't godsdienstje, dat u er op na houdt bestaat niet! U moet bepaald 'n andere zoeken!....

Het heerschap in gedachten verzonken.

—... Ja ik begrijp... de uwe is natuurlijk „je"-dat spreekt van zelf....

—Welaan, wijs me maar 'n betere! En bovendien, de mijne is toch ook de uwe...!... Kom, m'n waarde, zoudt ge onze godsdienst nu wel heus helemaal aan kant hebben gezet?....

—Waarachtig niet!... ik zeg 't u nogmaals... alleen de ballast... 't overtollige alleen... heb 'k overboord gegooid!....

—En die ballast heet... „Christus"!... is 't niet?.... 't Is de moeite niet waard!.. Die ballast heet... „H. Communie!... nota bene de essentiële handeling van den katholiek... de schoonste parel van ons H. Geloof.... Heer, Heer, alles neem ik aan... behalve... **Uw persoon zelf!.........** Gij zijt slechts ballast!.... 't Is me wat moois... Zeg 't als 't u belieft tegen uw jongste, die z'n eerste Communie nog moet doen!

—Maar je kunt warempel toch wel katholiek zijn, zonder nu juist je Pasen te houden!

—Even goed als men 'n kerk kan bouwen zonder altaar! Kom, kom... dat is malligheid!

—Ja, ik zou eigenlijk wel willen, maar ... ik heb zo'n hoop bezwaren!!... moeilijkheden!...

—Wat voor moeilijkheden.... Voor den dag er mee!.... Er zijn er hier niet meer dan elders... geen enkele méér, hoor, dat verzeker ik u!.... God heeft u vrij geschapen, en zonder zich zelf tegen te spreken kan Hij u de geloofswaarheden onmogelijk voor ogen zetten met de evidentie van 2×2=4... alle verdienste van uw geloof zou naar de maan zijn... Zelf laat ge wat speling in uw systeem... en God maakt ge er een verwijt van, dat Hij hetzelfde doet voor uw geest....

Een korte pauze. Ze kijken elkander aan, zonder iets te zeggen.

De geestelijke neemt 't woord op.

—Vooruit... onder vier ogen... onder ons... heeft u een blok aan 't been?

—Neen.

—Komaan, zeg me dan eens eerlijk....

—Wel?

—Veronderstel eens, ge zijt zwaar ziek ... maar werkelijk ernstig... op 't randje... dood ziek... en ik kom bij u om als goed vriend nog eens de hand te drukken... voor 't laatst... als afscheid... en ik stel u voor aan uw plichten te voldoen, zoudt ge mij zonder enig bedenken de deur wijzen...?

Het heerschap levendig.

—In geen geval!... geen denken aan...!

—U zoudt dus biechten?

—Ja, voor alle zekerheid zou 'k maar biechten....

—Welnu,... wees dan consequent!.... wat volgt daaruit?

—...

—Vooruit nu! Wat ligt er nu meer voor de hand?....

Geef me nu eens 'n enkele geldige reden... ééntje maar... waarom ge 't nu niet zoudt doen... waarom nu uitgesteld? .... Alles pleit er voor 't nu maar aanstonds te doen... vooral 't feit dat anderen, er zo 't land aan hebben!..... Als op een goede avond, 'n avond van ongeluk en miserie een uwer vrienden bij u thuis kwam met een: „In andere omstandigheden zou ik misschien thuis zijn gebleven... maar nu ik alles gehoord heb ... nu kan ik me niet inhouden en in dit droeve uur wil ik aan je zijde zijn" wat zoudt ge die vriend trouwhartig en fijnvoelend vinden!

... Welnu, voor Christus is 't op dit eigen ogenblik 'n uur der diepste ellende....

... Eens moet ge toch naar Hem toe, ... kent ge een beter ogenblik, dan dit...? ... nu Hij vervolgd wordt door de wereld, die straks zijn beul zal zijn....?

O! 't is 'n hard lijden, miskende liefde—maar de miskende liefde van 'n God! .... Is er wel 'n beter ogenblik uit te [illegible] handen tot Hem uit te strekken en te zeggen: „Neen ik wil niet wachten tot gij triomfeert en allen u moeten erkennen....

... Ik wil niet wachten en u weerstaan tot 't laatste moment, want heel het bestaan heeft geen reden zonder U....

Gij zijt de weg, de waarheid en het Leven!.... **Hier ben ik!....**

Nog eens, Galilaeër, ja, gij hebt gezegevierd!...."

Het heerschap kijkt dromerig en onbestemd door de ruiten.

De hemel donkert vol sterrenglans. Plots, vast besloten.

—Kan ik... hier soms biechten?....

—Wel zeker, waarom niet?

—'k Ben er eigenlijk helemaal niet voor gekomen!!... hemel, neen!!....

De geestelijke ernstig.

—Dat begrijp ik!... maar, ziet u... sinds dat wonder met Sint Paulus... doet Christus iets dergelijks meer....

PIERRE L'ERMITE.

LOSSE GEDACHTEN.

De advertentie.

De advertenties staan wel aan het einde van een krant, doch zij zijn meer hoofdschotel dan dessert. Artikelen worden gelezen, maar advertenties worden gespeld. Onbewust volgt iedere huisvrouw bij het lezen van een krant de Oosterse methode, omdat zij eerst de advertenties leest en zo vervolgens naar de eerste pagina van een krant gaat. Voor een vrouw hebben de advertenties meer waarde dan een kamerzitting, of het uitstapje van Japan in China, een promotie of een Vondelherdenking. Terwijl de man zit te [illegible] over de belastingverhoging, leest zij met graagte advertenties over prijsverlaging en uitverkoopjes en zij meent, dat het huishoudelijk budget daarmede van zelf in evenwicht wordt gebracht. De advertenties zijn het journaal voor het huishouden en van actueel standpunt uit bekeken interessant, omdat je daarin het werkelijke leven weerspiegeld ziet in verband met de portemonnaie. Maar de advertenties zeggen nog meer. Zij zijn van een aangename huiselijkheid en geven aanleiding tot gesprekken. Zelfs tot de gesprekken van de dag. Zij vertellen wanneer iemand geboren wordt, wanneer twee gelukkige mensen gaan trouwen en zij brengen ook weer het overlijdensbericht. Zij onderhouden de banden van vriendschap en deelneming. De advertenties gaan nog verder. Zij maken een mens wijs! De advertenties zijn de volksuniversiteit voor het dagelijkse leven. En zij bezitten meer invloed dan welke schoonmoeder ook op het huishouden. De mens vindt er zijn wensen in weerspiegeld en zij staan hem met raad en daad ter zijde. Hetgeen dan ook wel bleek uit een advertentie, die speciaal tot de mannen wilde spreken. „Attentie!" stond er boven. „Iets voor u! Weg met dat lastige scheren. Geen scheerzeep en geen mes meer nodig. Recept tegen inzending van één gulden!" Na een dergelijke voorspiegeling is een gulden niet veel. Dus het regende brieven op deze advertentie. En al de inzenders kregen waar voor hun geld. Die waar bestond uit een briefje [illegible] werd toegezonden en waarop stond: „Laat uw baard staan!"

Met een beetje nadenken had natuurlijk een ieder zich nog die gulden kunnen besparen. Want wat kan je [illegible] van je stoppels terecht brengen zonder scheerzeep en zonder mesje? Maar de mensen laten liever een ander voor zich denken en nadenken is een bezigheid, welke haar geld waard is.

De boter is tweemaal in 't jaar van haar streek
Des winters te hard en des zomers te week.
Ik ken er, wier boternatuur
Van streek is wel tweemaal in 't uur.

Iedere persoonlijkheid die waarlijk leeft uit haar Katholiek beginsel is een cel, van waaruit de sanering der samenleving kan beginnen.

De lichtste hoofden moeten in de regel het meeest gestut worden.

De beslissende keerunten in ons leven doen zich dikwijls voor in de gedaante van een beproeving, die al onze krachten opeist en al onze moed vordert, om haar druk te weerstaan en aan de genade, die ons geboden wordt, te beantwoorden.